

Asia: VN/15267/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä

Lausunnonantajan lausunto

1. 1 § Lain tarkoitus

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli Ry:n lausunto on kokonaisuudessaan kohdassa 27.

2. 2 § Määritelmät

-

3. 3 § Seurannan kohteet

-

4. 4 § Uutta liiketoimintaa luovat sijoitukset seurannan kohteina

-

5. 5 § Luvan hakeminen

-

6. 6 § Omistusosuuksien tarkastelupisteet

-

7. 7 § Ääniosuuden laskeminen osakeyhtiössä

-

8. 8 § Lupamenettely ja lupaviranomaiset

-

9. 9 § Ehtojen asettaminen

-

10. 10 § Asian raukeaminen

-

11. 11 § Poikkeus luvan hakemisvelvollisuudesta

-

12. 12 § Luvan myöntämättä jättäminen

-

13. 13 § Lupaviranomaisten tiedonsaantioikeudet

-

14. 14 § Tietojenantovelvollisuus

-

15. 15 § Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen viranomaiselle

-

16. 16 § Lain kiertäminen

-

17. 17 § Menettely lain laiminlyönnin tapahtuessa

-

18. 18 § Uhkasakko

-

19. 19 § Seuraamusmaksu

-

20. 20 § Seuraamusmaksun määrääminen

-

21. 21 § Seuraamusmaksulautakunta

-

22. 22 § Seuraamusmaksun määrän kokonaisarviointi

-

23. 23 § Seuraamusmaksun määrä

-

24. 24 § Seuraamusmaksun täytäntöönpano

-

25. 5 luku Erinäiset säännökset

-

26. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

-

27. Muu asia, jonka haluatte tuoda työryhmän tietoon

Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry kokoaa yhteen kiinteistöalan ja rakennuttamisen vastuulliset ammattilaiset. Jäsenemme ovat asuntojen, toimitilojen ja infrastruktuurin omistajia, rakennuttajia ja käyttäjiä sekä näiden ammattimaisia edustajia. Jäsenemme investoivat rakennetun ympäristön uudis- ja korjaushankkeisiin vuosittain 5–10 mrd. €. Raklin jäsenten omistama kiinteistökanta Suomessa on noin 100 milj. m².

Lakiehdotus on perusteltu ja ajankohtainen vastaus muuttuneeseen kansainväliseen turvallisuusympäristöön. Ulkomaisten sijoitusten turvallisuusperusteinen arviointi on viime vuosina yleistynyt merkittävästi eri maissa, ja on tärkeää, että myös Suomi kehittää vastaavat mekanismit kansallisen turvallisuuden, huoltovarmuuden ja kriittisen infrastruktuurin turvaamiseksi. Selkeä ja lainsäädäntöön perustuva menettely lisää ennakoitavuutta verrattuna tilanteeseen, jossa arviointi perustuisi tapauskohtaiseen harkintaan ilman yhtenäistä sääntelykehikkoa.

Samalla on kuitenkin tunnistettava, että lakiehdotus lisää hallinnollista taakkaa ja viivästyksiä erityisesti vihreän siirtymän kannalta keskeisissä investoinneissa, kuten energiantuotanto- ja siirtoinfrastruktuurihankkeissa. Nämä toimialat ovat yhtä aikaa sekä turvallisuuspoliittisesti herkkiä että keskeisiä ilmasto- ja teollisuuspoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa. Lupamenettelyn laajentaminen koskemaan uusia investointeja sekä kaikkia ulkomaisia sijoittajia voi pidentää hankkeiden toteutusaikatauluja ja lisätä epävarmuutta, mikä puolestaan voi heikentää Suomen houkuttelevuutta investointikohteena kansainvälisessä kilpailussa pääomista.

Erityistä huomiota tulisi kiinnittää kaksivaiheisen lupamenettelyn sujuvuuteen. Toisen vaiheen tarkastelu on perusteltu riskialttiissa tai strategisesti merkittävissä hankkeissa, mutta siihen liittyvät mahdolliset viivästykset voivat muodostua merkittäviksi erityisesti suurissa infrastruktuurihankkeissa. Prosessin sujuvoittamiseksi olisi hyödyllistä täsmentää ennakolta ne kriteerit, joilla hanke siirtyy toiseen vaiheeseen, lisätä mahdollisuuksia ennakoneuvontaan viranomaisten kanssa sekä varmistaa riittävät resurssit käsittelyyn. Lisäksi matalan riskin hankkeille tulisi kehittää kevennetty menettely, ja toisen vaiheen käsittelylle olisi tarkoituksenmukaista asettaa selkeät määräajat ennakoitavuuden parantamiseksi.

Kokonaisuutena lakiehdotus on tarpeellinen ja oikeasuuntainen, mutta sen toimeenpanossa on keskeistä varmistaa, että Suomi säilyy houkuttelevana kohteena pitkäjänteisille infrastruktuuri- ja vihreän siirtymän investoinneille.

Kotaniemi Miika
Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry